

กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

Strategies for Driving and Development of Analytical Thinking of Early Childhood in Phetchaburi Province Child Development Center

สุมนา ศิริวานิช¹ กาญจนา บุญส่ง² นิภา เพชรสม²

Sumana Siriwanich¹ Kanchana Boonsong² Nipa Phetsom²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

¹ Master of Education Program in Educational Administration Phetchaburi Rajabhat University

² Faculty Of Education, Phetchaburi Rajabhat University

E-mail: sumanasiriwanich19@gmail.com

บทคัดย่อ

Received: September 21, 2019

Revised: March 17, 2020

Accepted: April 15, 2020

จากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้พบปัญหาคือ เด็กปฐมวัยขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่องนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย (2) พัฒนากลยุทธ์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย และ (3) ศึกษาผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 7 คน ครู จำนวน 15 คน เด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย และแบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย มี 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์เครือข่าย กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การมีส่วนร่วม กลยุทธ์การบูรณาการ โดยมีคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เป็นกรอบในการดำเนินการ (2) กลยุทธ์ที่หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครู ใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ภายใต้กรอบการดำเนินการของคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และ (3) ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี คิดจากร้อยละของความก้าวหน้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.60 มีผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างน่าพอใจ

คำสำคัญ: กลยุทธ์การขับเคลื่อน, การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์, เด็กปฐมวัย

Chandrakasem Rajabhat University Journal of Graduate School Vol 15 No.2 (July-December 2020)

วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2563)

Abstract

According to external quality assessment of The Office for National Education Standard and Quality Assessment (Public Organization) it was found that the problem is the lack of analytical thinking of early childhood. Therefore, the researcher is interested in carrying out this research topic for; (1) developing strategies for driving the development of analytical thinking of early childhood; (2) developing strategies for the development of analytical thinking of early childhood; and (3) studying the results of the development of analytical thinking of early childhood in Phetchaburi Province Child Development Center. The samples were 7 of the heads of Phetchaburi Province Child Development Center, 15 of teachers, 165 of 3 – 5 years old early childhoods. The tools applied in this research consisted of the development of analytical thinking of early childhood and the test for analytical thinking of early childhood. Statistic used is percentage, average and standard deviation.

The findings were as follows: (1) There are four strategies on the driving of the development of analytical thinking of early childhood. These strategies include network strategy, teamwork strategy, participation strategy, and integration strategy. By doing so, handbook on strategies for driving of the analytical thinking of early childhood in Phetchaburi Province Child Development Center is used as framework for operation. (2) Strategy that the heads and teachers of Phetchaburi Province Child Development Center applied for the development of analytical thinking of early childhood is organizing science learning experiences for early childhood under the operation of handbook of the development of analytical thinking of early childhood in Phetchaburi Province Child Development Center. and (3) Progressive percentage of the result on the development of analytical thinking of early childhood in Phetchaburi Province Child Development Center increases by 52.60 %; showing that activities help improve the result on the development of analytical thinking of early childhood satisfactorily.

Keywords: Strategies for Driving, Development of Analytical Thinking, Early Childhood

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 วรรคสอง อันมีความว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย” ของราชกิจจานุเบกษา (2560) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่มีปรัชญาการศึกษา คือ การศึกษาปฐมวัยเป็นพัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี บริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมเด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ของกระทรวงศึกษาธิการ (2560)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ที่ทำการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาปฐมวัย (2-5 ปี) ได้รับการรายงานประเมินภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย ซึ่งเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง ได้คะแนน 87.00 อยู่ในระดับคุณภาพดีและสมศ. ได้เสนอแนะสำคัญเพื่อการพัฒนา คือ เด็กทุกคนควรได้รับการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และสนับสนุนทดลองทำสิ่งต่าง ๆ อย่างหลากหลายวิธีการใหม่ ๆ ควรให้โอกาสเด็กใช้คำที่เรียนรู้ใหม่ในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2558)

การศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ได้พบปัญหา คือ เด็กปฐมวัยขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ ด้านการสังเกตองค์ประกอบ ด้านการจำแนก ด้านการเปรียบเทียบ ด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ และด้านการหาความสัมพันธ์ และปัญหาการคิดวิเคราะห์นั้น เกิดมาจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่ไม่เน้นการจัดกิจกรรมการคิดวิเคราะห์ อาจกล่าวได้ว่าครูผู้สอนยังไม่เข้าใจหลักการคิดวิเคราะห์ที่แท้จริง ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็ก ไม่ได้เน้นในทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ จากปัญหาดังกล่าว การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยด้วยการนำกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย มี 4 กลยุทธ์ คือ (1) กลยุทธ์เครือข่าย (2) กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม (3) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม (4) กลยุทธ์การบูรณาการ นำมาขับเคลื่อนผู้บริหาร ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการร่วมมือกันบริหารและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาสภาพปัญหาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย การประชุมให้ความรู้การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย แก่ผู้บริหาร ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การใช้แบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน และการใช้กลยุทธ์เครือข่ายในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ กลยุทธ์การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยจัดให้มีการบูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย สู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามความเหมาะสม ภายใต้กรอบการดำเนินการของคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มเป้าหมาย

1. หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลท่ายางจำนวน 7 คน
2. ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลท่ายางจำนวน 15 คน
3. เด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปี 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 165 คน ประกอบด้วย

3.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ายาง	จำนวนนักเรียน 40 คน
3.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขากระจุย	จำนวนนักเรียน 20 คน
3.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขื่อนเพชร	จำนวนนักเรียน 30 คน
3.4 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัว	จำนวนนักเรียน 30 คน
3.5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเกษมสุทธาราม	จำนวนนักเรียน 20 คน
3.6 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย	จำนวนนักเรียน 15 คน
3.7 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม	จำนวนนักเรียน 10 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักทฤษฎีทางการบริหารและจัดการเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาวิเคราะห์เป็นกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ได้กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ คือ (1) กลยุทธ์เครือข่าย (2) กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม (3) กลยุทธ์การมีส่วนร่วม (4) กลยุทธ์การบูรณาการ

ขั้นที่ 2 การพัฒนาและหาคุณภาพของคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัยพัฒนาและหาคุณภาพของคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนย่อยดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การพัฒนาและหาคุณภาพของคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี มีรายละเอียดดังนี้

(1) ผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และศึกษาการจัดทำคู่มือการขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

(2) ผู้วิจัยสร้างคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

(3) ผู้วิจัยนำคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและนำไปปรับปรุงแก้ไข

(4) ผู้วิจัยนำคู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

ขั้นที่ 2.2 การพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย แบบประเมินเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

(1) ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบประเมินความรู้เรื่องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยและการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์จากเอกสารและบทความต่าง ๆ

(2) ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ คือแบบประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยครูเป็นผู้ประเมินแบ่งเป็นข้อคำถามของทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย 1) ทักษะการสังเกตองค์ประกอบ 2) ทักษะการจำแนก 3) ทักษะการเปรียบเทียบ 4) ทักษะการเรียงลำดับ 5) ทักษะการหาความสัมพันธ์

(3) ผู้วิจัยนำแบบประเมินเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยครูเป็นผู้ประเมินให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ

(4) ผู้วิจัยนำแบบประเมินเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของปฐมวัย โดยครูเป็นผู้ประเมิน ไปหาผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงตรงโครงสร้าง (Construct Validity) จากนั้นนำผลของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความสอดคล้องโดยดัชนีความสอดคล้องค่า (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

ขั้นที่ 3 การนำกลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี คู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยและ กลยุทธ์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กลยุทธ์เครือข่าย มีขั้นตอนการดำเนินการ คือ การสร้างเครือข่ายการขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรีจากการรับสมัคร หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลท่ายาง และ ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลท่ายาง เป็นครูเครือข่ายการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลท่ายาง จำนวน 7 คน ครูเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการพัฒนาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 15 คน โดยมีการจัดประชุมครูเครือข่าย เพื่อสร้างความเป็นเครือข่ายในการพัฒนาทักษะ

การคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

2. กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูเข้ามาร่วมกันปฏิบัติงานดำเนินกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยแบ่งการรับผิดชอบกิจกรรมเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.1 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ปรึกษาแต่ละกิจกรรม ประชาสัมพันธ์กิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้ครูผู้สอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง ทั้ง 7 ศูนย์ ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

2.2 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและทั้งครูลูกทีม ดำเนินการประสานกับครู ผู้ที่สนใจในการทำกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

2.3 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและทั้งครูลูกทีม ดำเนินการประสานงานติดตามประเมินผลพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบประเมิน ก่อนและหลังดำเนินกิจกรรม และสรุปประเมินผล

3. กลยุทธ์การมีส่วนร่วม (Participation Strategy) มีขั้นตอนการดำเนินการ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูเครือข่าย โดยเริ่มจากเปิดโอกาสให้ครูเครือข่าย ได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ คือ สำรวจปัญหาเกี่ยวกับทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่าย ร่วมประชุมเพื่อระดมกำลังความคิด แสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย มีวิธีดำเนินการดังนี้

3.1 หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประชุมเพื่อหาปัญหาทักษะการคิดวิเคราะห์ว่าสมควรพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านใดก่อน ซึ่งจากการประชุมได้ข้อสรุปว่าควรพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการสังเกตองค์ประกอบ ทักษะการจำแนก ทักษะการเปรียบเทียบ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการหาความสัมพันธ์

3.2 หัวหน้าฝ่ายบริหารการศึกษา และหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระดมสมอง หาแนวทางในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แต่ละด้าน และช่วยคิดกิจกรรมขึ้นมาในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์แต่ละด้าน

4. กลยุทธ์การบูรณาการ (Integration Strategy) มีขั้นตอนการดำเนินการ โดยการผสมผสาน การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ให้มีความสัมพันธ์กัน พร้อมจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

4.1 นำทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย 5 ด้าน คือ (1) การสังเกตองค์ประกอบ (2) การจำแนก (3) การเปรียบเทียบ (4) การเรียงลำดับเหตุการณ์ (5) การหาความสัมพันธ์ ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต โดยมีขั้นตอนรายละเอียดดังนี้

(1) จัดให้มีการบูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย สู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามความเหมาะสม

(2) จัดกิจกรรมทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย 5 ด้าน ในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตลอดระยะเวลาการดำเนินการ ตามแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้โดยใช้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 10 แผน สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 40 นาที ประกอบด้วย

- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 1 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง แม่เหล็ก
- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 2 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง สีต้นกระบี่
- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 3 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง การเดินทางของเสียง
- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 4 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง สะพานสายรุ้ง
- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 5 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง การลอยการจม
- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 6 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง เป่าพองอากาศ
- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 7 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง ผักแปลงร่าง
- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 8 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง อุณหภูมิของน้ำ
- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 9 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง แวนชยาย
- แผนการจัดประสบการณ์ที่ 10 สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เรื่อง ไซไดโนเสาร์

เมื่อนำกลยุทธ์การขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี มาใช้กับกลุ่มเป้าหมาย เป็นระยะเวลา 10 สัปดาห์ คือ เริ่ม 27 พฤศจิกายน 2561 – 16 กุมภาพันธ์ 2562 สังเกตผลที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับความร่วมมือของคณะครู และกลยุทธ์การขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่เปลี่ยนแปลงไป มีขั้นตอน ดังนี้

(1) ผู้วิจัย นำคู่มือการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับครูในการศึกษา

(2) ครูเครือข่าย ศึกษาคู่มือการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี

(3) ผู้วิจัย นำแบบทดสอบการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (โดยหาค่าความสอดคล้องหรือดัชนีของความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์) (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

(4) ผู้วิจัย นำแบบทดสอบการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ และเก็บรวบรวมข้อมูล

(5) ครูเครือข่าย ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี

(6) ผู้วิจัย นิเทศครูเครือข่ายระหว่างดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี

(7) ผู้วิจัย นำแบบทดสอบการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี สำหรับเด็กปฐมวัย หลังการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ และเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
 - 2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคู่มือการพัฒนาและวิจัยการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย
 - 2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – Coefficient)
 - 2.3 ข้อมูลที่เป็นระดับการดำเนินการ ระดับทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การหาร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ย หลังทำกิจกรรม – ก่อนทำกิจกรรม
4. ใช้สถิติภาคบรรยาย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การสังเคราะห์ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ใช้กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ ดังนี้

1.1 กลยุทธ์เครือข่าย วิธีการ เน้นการสร้างเครือข่ายการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยใช้คู่มือพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ของครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 22 คน ซึ่งลักษณะของเครือข่ายเป็น รูปวงล้อ โดยผู้วิจัยอยู่ตรงกลาง ดังนั้นผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้วิจัยได้โดยตรง การติดต่อสื่อสารของกิจกรรมต่าง ๆ จะถูกส่งออกจากผู้วิจัยและหากสมาชิกเครือข่ายจะติดต่อกัน สามารถติดต่อผ่านผู้วิจัย

1.2 กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม วิธีการ ระหว่างผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู เข้ามาร่วมปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนมีความสัมพันธ์กันและวัตถุประสงค์เดียวกันในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

1.3 กลยุทธ์การมีส่วนร่วม วิธีการใช้หลักการมีส่วนร่วม ของครูเครือข่าย การเปิดโอกาสให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู โดยร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนสร้างคู่มือการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยการกำหนดแนวทางการใช้คู่มือฯ โดยใช้กิจกรรมตามปกติในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งเป็นการประสานส่งเสริมซึ่งกันและกันทุกภาคส่วน

1.4 กลยุทธ์การบูรณาการ วิธีการแบบบูรณาการ การจัดให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูมีการทำงานให้เชื่อมโยงกัน บูรณาการความรู้และสอดแทรกการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

2.1 กลยุทธ์ที่ครูเครือข่าย ใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี คือ กลยุทธ์การสอนแบบทดลองผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการใช้คู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรีทดสอบครูเครือข่ายที่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์

ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรีเปรียบเทียบความรู้ความสามารถของครูเครือข่ายเกี่ยวกับการใช้คู่มือก่อนและหลังการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย (คะแนนเต็ม 30 คะแนน) พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยเท่ากับ 18.50 คะแนนเฉลี่ยหลังการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยเท่ากับ 28.05 เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย 9.09

2.2 การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี คือ คู่มือกลยุทธ์พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยการจัดกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังการใช้คู่มือกลยุทธ์การพัฒนาขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	คะแนนก่อนการใช้คู่มือ ($\bar{X}_1$)					คะแนนหลังการใช้คู่มือ ($\bar{X}_2$)				
	การสังเกตองค์ประกอบ	การจำแนก	การเปรียบเทียบ	การเรียงลำดับเหตุการณ์	การหาความสัมพันธ์	การสังเกตองค์ประกอบ	การจำแนก	การเปรียบเทียบ	การเรียงลำดับเหตุการณ์	การหาความสัมพันธ์
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ายาง	36.25	37.08	35.42	28.75	33.75	85.42	88.33	91.67	90.00	87.92
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขาระจิ๋ว	32.50	44.17	42.50	37.50	29.17	85.83	91.67	88.33	86.67	85.83
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขื่อนเพชร	34.44	39.44	42.22	36.11	32.22	88.89	89.44	87.22	87.22	87.78
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัว	37.22	42.78	40.00	45.00	35.56	92.22	94.44	92.22	91.67	92.78
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเกษมสุทธาราม	33.33	42.50	42.50	45.00	38.33	94.17	95.00	95.00	91.67	92.50
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าค้อย	32.22	52.22	45.56	51.11	35.56	94.44	95.56	97.78	93.33	93.33
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม	38.33	46.67	43.33	38.33	41.67	95.00	97.00	97.00	97.00	97.00

จากการเปรียบเทียบคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนใช้คู่มือกลยุทธ์การพัฒนาขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ทักษะ

การสังเกตองค์ประกอบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม (38.33) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัว (37.22) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ายาง (36.25) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (32.22) ทักษะการจำแนก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (52.22) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม (46.67) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขากระจิว (44.17) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ายาง (37.08) ทักษะการเปรียบเทียบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (45.56) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม (43.33) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขากระจิว (42.50) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ายาง (35.42) ทักษะการเรียงลำดับเหตุการณ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (51.11) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัว (45.00) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเกษมสุทธาราม (45.00) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ายาง (28.75) ทักษะการหาความสัมพันธ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม (41.67) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเกษมสุทธาราม (38.33) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัว (35.56) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (35.56) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขากระจิว (29.17)

ผลการเปรียบเทียบคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังใช้คู่มือกลยุทธ์การพัฒนาขับเคลื่อนทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ทักษะการสังเกตองค์ประกอบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม (95.00) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (94.44) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเกษมสุทธาราม (94.17) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ายาง (85.42) ทักษะการจำแนก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม (97.00) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (95.56) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเกษมสุทธาราม (95.00) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ายาง (88.33) ทักษะการเปรียบเทียบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (97.78) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม (97.00) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเกษมสุทธาราม (95.00) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขื่อนเพชร (87.22) ทักษะการเรียงลำดับเหตุการณ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม (97.00) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (93.33) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัว (91.67) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเกษมสุทธาราม (91.67) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขากระจิว (86.67) ทักษะการหาความสัมพันธ์ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนสูงสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ากระเทียม (97.00) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย (93.33) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบัว (92.78) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเขากระจิว (85.83)

3. ผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม ($\bar{X}=2.28$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะการจำแนก ($\bar{X}=2.50$, S.D. = 0.83) รองลงมาทักษะการเปรียบเทียบ ($\bar{X}=2.46$, S.D. = 0.79) ทักษะการเรียงลำดับเหตุการณ์ ($\bar{X}=2.41$, S.D. = 0.78) ทักษะการสังเกตองค์ประกอบ ($\bar{X}=2.03$, S.D. = 0.78) และทักษะการหาความสัมพันธ์ ($\bar{X}=1.99$, S.D. = 0.64) หลังการใช้คู่มือการพัฒนาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม ($\bar{X}=5.45$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะการเปรียบเทียบ ($\bar{X}=5.53$, S.D. = 0.57) รองลงมาทักษะการจำแนก ($\bar{X}=5.51$, S.D. = 0.52) ทักษะการเรียงลำดับเหตุการณ์ ($\bar{X}=5.41$, S.D. = 0.53) ทักษะ

การหาความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 5.40$, S.D. = 0.53) และทักษะการสังเกตองค์ประกอบ ($\bar{X} = 5.35$, S.D. = 0.60) โดยร้อยละความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น 52.60

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการใช้กลยุทธ์ในการขับเคลื่อน ครู ในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าทราย จังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์เครือข่ายกลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การมีส่วนร่วม และกลยุทธ์การบูรณาการ ซึ่งมีความสำคัญ และมีความจำเป็นในการใช้ร่วมกัน เพราะกลยุทธ์เครือข่ายทำให้เกิดเครือข่ายนักพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ระหว่างครู เกิดการประสานงานกัน ภายในกลุ่มในรูปแบบวงล้อ ช่วยให้การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย เป็นไปด้วยกันอย่างดี กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม ทำให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู เข้ามาร่วมปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในการพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย กลยุทธ์การมีส่วนร่วม ช่วยให้เกิดการร่วมวางแผนภายในเครือข่าย มีส่วนร่วมพิจารณา ตัดสินใจ ร่วมคิดแก้ไขปัญหา ดำเนินการร่วมกัน มีความคิดเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน และกลยุทธ์บูรณาการสร้างให้ครูเครือข่ายมีการเชื่อมโยงประสบการณ์ ความรู้ซึ่งกันและกัน ในการนำเอาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และผลการใช้กลยุทธ์ ทั้ง 4 กลยุทธ์นี้ นำไปสู่การพัฒนาและสร้างคู่มือการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่าทราย จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งสอดคล้องกับ นิทรา ช่อสูงเนิน (2556) ได้ศึกษา การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เน้นการสืบเสาะหลังการทดลองมีความสามารถในการแสวงหาความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามยุทธศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมากนอกจากนี้ กลยุทธ์ขับเคลื่อนทั้ง 4 กลยุทธ์นี้ ยังส่งผลให้ครูเครือข่าย เกิดการประสานงานกันทำให้เกิดความรักความสามัคคีมีความเอื้ออาทร ห่วงใย ซึ่งกันและกันในเครือข่าย ช่วยเหลือกัน มีความรับผิดชอบในงานร่วมกันสอดคล้องกับ มณฑา จำปาเหลือง (2554) ที่กล่าวถึง ผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการคิด การพูด การตัดสินใจทำให้บุคคลรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในการตัดสินใจนั้น และร่วมกันในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ร่วมกันตัดสินใจ

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลท่าทราย จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งกลยุทธ์ที่ครูเครือข่าย ใช้พัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย คือ กลยุทธ์การจัดประสบการณ์การเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับสุมาลี หมดไธสง (2554) ได้ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกระบวนการทางวิทยาศาสตร์นอกห้องเรียน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มีระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น และมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมกระบวนการทางวิทยาศาสตร์นอกห้องเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมกระบวนการทางวิทยาศาสตร์นอกห้องเรียน สมบัติ เจริญเกษ และบัญญัติ ชำนาญกิจ (2557) ได้ศึกษาผลการจัดประสบการณ์แบบวิทยาศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบวิทยาศาสตร์มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์

กลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การหลอมรวมกันระหว่าง กลยุทธ์เครือข่าย กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การมีส่วนร่วม และกลยุทธ์การบูรณาการ ส่วนกลยุทธ์ครูเครือข่ายใช้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ กลยุทธ์การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้คู่มือการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยเป็นกรอบและคู่มือให้ครู ในการดำเนินการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยซึ่งปรากฏผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่าสาย จังหวัดเพชรบุรี มีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 52.60

3. การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลท่าสาย จังหวัดเพชรบุรี อันได้แก่ (1) ทักษะการสังเกตองค์ประกอบ (2) ทักษะการจำแนก (3) ทักษะการเปรียบเทียบ (4) ทักษะการเรียงลำดับเหตุการณ์ และ (5) ทักษะการหาความสัมพันธ์ ซึ่งผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยทั้ง 5 ทักษะดังกล่าว อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากคณะครู ร่วมกันคิดระดมสมองกันในการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย พร้อมการขับเคลื่อนการใช้คู่มือการจัดกิจกรรม ด้วยกลยุทธ์ ขับเคลื่อน 4 กลยุทธ์ อันได้แก่ กลยุทธ์เครือข่าย กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การมีส่วนร่วม และกลยุทธ์การบูรณาการเมื่อผู้รับผิดชอบ ได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับ Smith (1996) ได้ศึกษา การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสวนสอบสวนกับวิธีสอนแบบปกติ พบว่า การสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสวนสอบสวนเพิ่ม การเรียนรู้แบบรอบรู้ของนักเรียน ด้านเนื้อหา การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการปฏิบัติการในห้องทดลอง สูงกว่าวิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ขณะที่ทักษะกระบวนการไม่มีความแตกต่าง

กลยุทธ์ขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสม 4 กลยุทธ์ คือ กลยุทธ์เครือข่าย กลยุทธ์การทำงานเป็นทีม กลยุทธ์การมีส่วนร่วม และกลยุทธ์การบูรณาการ ในการขับเคลื่อนผู้บริหาร ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการร่วมมือกันในการบริหารและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ผ่านประสบการณ์ตรง เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง และมีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทำให้เด็กมีการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และ มีพัฒนาการด้านสติปัญญาเหมาะสมตามวัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องส่งเสริมบุคลากรทุกคน ให้ดำเนินการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ภายใต้กรอบแนวคิดกลยุทธ์ขับเคลื่อน ทั้ง 4 กลยุทธ์ โดยเฉพาะกลยุทธ์การมีส่วนร่วมและกลยุทธ์เครือข่าย
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องนำแนวทางการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยไปบริหารในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ติดต่อกัน โดยมีครู นักเรียน เป็นส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ตั้งแต่ระยะ 2 ปีซึ่งอยู่ในระดับอนุบาลปีที่ 1

2. ควรเลือกใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสม และทรงประสิทธิภาพ ที่แตกต่างออกไปจากงานวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2560). *หลักสูตรสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- นิทรา ช่อสูงเนิน. (2556). การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เน้นการสืบเสาะเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลและความสามารถในการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 10(5), 54-65.
- มณฑา จำปาเหลือง. (2554). *การบริหารการศึกษากิจการเชิงกลยุทธ์*. เพชรบุรี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, 6 เมษายน 2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134. สืบค้นจาก http://lib.nbt.go.th/ebook_detail?cid=14540&ctype=3&tag=realbook.
- สมบัติ เจริญเกษและปัญญาธิ ชำนาญกิจ. (2557). ผลการจัดประสบการณ์แบบวิทยาศาสตร์ที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, 4(6), 117-128.
- สุมาลี หมวดโสง. (2554). *ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมกระบวนการทางวิทยาศาสตร์นอกห้องเรียน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา. (2558). *รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าคอย. สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา.
- Smith, B. (1994). Teacher Quality of Work-Life According to Teacher: The Case of High Schools. *Dissertation Abstracts International*, 55(04), p. 826-A.